

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 10 grudnia 1974 r.

w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników.

Na podstawie art. 179 § 4 i art. 219 Kodeksu pracy (Dz. U. z 1974 r. Nr 24, poz. 141) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie reguluje zasady i tryb:

- 1) przeprowadzania wstępnych, okresowych i kontrolnych badań lekarskich pracowników, zwanych dalej „badaniami profilaktycznymi” (art. 216 § 2 i 3 Kodeksu pracy),
- 2) wydawania orzeczeń lekarskich:
 - a) o utracie przez pracownika zdolności do wykonywania dotychczasowej pracy (art. 43 § 1 pkt 2 Kodeksu pracy),

- b) o szkodliwym wpływie wykonywanej pracy na zdrowie pracownika (art. 55 § 1 Kodeksu pracy),
- c) o konieczności przeniesienia kobiety w ciąży do innej pracy (art. 179 § 1 pkt 2 Kodeksu pracy),
- d) o zagrożeniu zdrowia pracownika młodocianego, związanym z wykonywaną pracą (art. 201 § 2 Kodeksu pracy),
- e) o konieczności przeniesienia pracownika do innej pracy nie narażającej go na działanie czynnika, który wywołał objawy choroby zawodowej (art. 217 § 2 Kodeksu pracy),

- f) o konieczności przesunięcia do innej odpowiedniej pracy pracownika, który stał się niezdolny do wykonywania dotychczasowej pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej i nie został zaliczony do żadnej z grup inwalidów (art. 218 § 1 Kodeksu pracy).

§ 2. 1. Czynności określone w § 1 wykonują właściwe zakłady służby zdrowia, którymi są:

- 1) przychodnie przyzakładowe i międzyzakładowe — dla zakładów pracy objętych opieką tych przychodni,
- 2) przyzakładowe ośrodki zdrowia — dla rolnych zakładów pracy objętych opieką tych ośrodków,
- 3) placówki kolejowej służby zdrowia i służby zdrowia resortu spraw wewnętrznych określone przez właściwego ministra — dla zakładów pracy objętych opieką tych placówek,
- 4) przyzakładowe i międzyzakładowe przychodnie rehabilitacyjne — dla spółdzielni inwalidów objętych opieką tych przychodni,
- 5) placówki wojskowej służby zdrowia w odniesieniu do pracowników cywilnych zatrudnionych w jednostkach wojskowych, jeżeli w tym zakresie nastąpiło porozumienie pomiędzy właściwym terenowo organem administracji państwowej stopnia wojewódzkiego/a organem służby zdrowia właściwego okręgu wojskowego,
- 6) jednostka organizacyjna powiatowego (miejskiego, dzielnicowego) zespołu opieki zdrowotnej, wyznaczona przez dyrektora zespołu — dla pozostałych zakładów pracy.

2. Badania okresowe i kontrolne pracowników narażonych na działanie promieniowania jonizującego przeprowadzają wojewódzkie (miejskie w miastach wyłączonych z województw) przychodnie przemysłowe, właściwe ze względu na siedzibę zakładu pracy.

3. Jeżeli zachodzi potrzeba przeprowadzenia badań pomocniczych, których zakład służby zdrowia właściwy w myśl ust. 1 nie może przeprowadzić we własnym zakresie, badania takie przeprowadza inny zakład służby zdrowia, na podstawie skierowania wydanego przez zakłady wymienione w ust. 1.

§ 3. 1. Orzeczenia określone w § 1 pkt 2 są wydawane na podstawie ustaleń dokonanych w toku przeprowadzonych badań lekarskich i z uwzględnieniem ocen środowiska pracy.

2. Jeżeli badania lekarskie stanowiące podstawę wydania orzeczenia, o którym mowa w § 1 pkt 2, zostały przeprowadzone poza zakładem właściwym do wydania takiego orzeczenia, wyniki tych badań powinny być przekazane do właściwego zakładu:

- 1) gdy badania zostały przeprowadzone na podstawie skierowania właściwego zakładu,
- 2) w razie stwierdzenia okoliczności dotyczących zdolności do wykonywania dotychczasowej pracy,
- 3) w razie stwierdzenia przeciwwskazania do zatrudnienia pracownicy ciężarnej na dotychczasowym stanowisku.

3. Wydane orzeczenie powinno być przekazane zakładowi pracy w formie odpowiedniego zaświadczenia.

4. Orzeczeń o utracie przez pracownika zdolności do wykonywania dotychczasowej pracy (art. 43 § 1 pkt 2 Kodeksu pracy) nie wydaje się w odniesieniu do pracownika uznanego za inwalidę, jeżeli inwalidztwo pozostaje w związku z aktualnie wykonywaną przez niego pracą.

§ 4. Badania wstępne i okresowe przeprowadza się z uwzględnieniem szczegółowych wskazań lekarskich zawartych w instrukcji ogłoszonej w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej.

§ 5. 1. Badanie profilaktyczne powinno być zakończone wydaniem orzeczenia zawierającego przeciwwskazania bądź stwierdzenie braku przeciwwskazań do zatrudnienia na danym stanowisku pracy.

2. Zakład przeprowadzający badania profilaktyczne przekazuje orzeczenie, o którym mowa w ust. 1, zakładowi pracy.

§ 6. 1. Badaniom wstępnym podlegają:

- 1) kandydaci do pracy,
- 2) pracownicy przenoszeni:
 - a) młodociani,
 - b) inni pracownicy przenoszeni na stanowiska pracy, na których czynniki szkodliwe dla zdrowia lub warunki uciążliwe występują w większym stopniu niż na stanowisku zajmowanym dotychczas przez tego pracownika.

2. Skierowanie na badania wstępne wydaje zakład pracy, określając w nim miejsce pracy lub komórkę organizacyjną oraz stanowisko pracy, na którym kandydat ma być zatrudniony. Zakład pracy może określić w skierowaniu dwa lub więcej stanowisk pracy w kolejności odpowiadającej potrzebom zakładu.

3. Jeżeli badania wstępne nie mogą być wykonane w dniu zgłoszenia się kandydata ze względu na konieczność przeprowadzenia dodatkowych badań, zakład właściwy w myśl § 2 wydaje orzeczenie o warunkowej przydatności do pracy, jeżeli w toku przeprowadzonych badań ogólnych nie stwierdzono przeciwwskazań. Orzeczenie to w terminie 14 dni powinno być zastąpione właściwym orzeczeniem o wyniku badań wstępnych.

§ 7. 1. Badaniom okresowym podlegają pracownicy narażeni na oddziaływanie czynników szkodliwych dla zdrowia lub zatrudnieni w warunkach uciążliwych, a także pracownicy młodociani bez względu na rodzaj wykonywanej pracy.

2. Wykaz stanowisk pracy, na których pracownicy podlegają badaniom okresowym, oraz terminy badań okresowych ustala właściwy w myśl § 2 zakład służby zdrowia w porozumieniu z kierownikiem zakładu pracy.

§ 8. Zakład służby zdrowia właściwy w myśl § 2 wpisuje w karcie kontrolnej badań okresowych datę przeprowadzonego badania i ustala terminy następnego badania okresowego.

§ 9. 1. Badaniom kontrolnym podlegają pracownicy objęci badaniami okresowymi (§ 7 ust. 1) po chorobie trwającej ponad 30 dni.

2. Pracownik narażony na działanie promieniowania jonizującego powinien być ponadto poddany badaniu kontrolnemu w następujących przypadkach:

- 1) przy narażeniach zewnętrznych:
 - a) jeśli dawka roczna nie przekracza 1 rema — raz na trzy lata,
 - b) jeśli dawka roczna przekracza 1 rem — raz w roku,
- 2) przy narażeniu wewnętrznym:
 - a) jeśli aktywność wchłoniętych substancji promieniotwórczych w ciągu jednego roku nie przekracza $\frac{1}{6}$ największej dopuszczalnej zawartości — raz na trzy lata,

b) jeśli aktywność wchłoniętych substancji promieniotwórczych w ciągu roku przekracza $1/3$ największej dopuszczalnej zawartości — raz w roku.

§ 10. 1. Pracownik podlegający badaniu kontrolnemu w myśl § 9 ust. 1 obowiązany jest zgłosić się do zakładu służby zdrowia właściwego w myśl § 2 w ostatnim dniu czasowej niezdolności do pracy.

2. Jeżeli badanie kontrolne nie mogło być zakończone w dniu zgłoszenia się pracownika ze względu na konieczność przeprowadzenia dodatkowych badań, zakład służby zdrowia właściwy w myśl § 2 wydaje orzeczenie o warunkowym dopuszczeniu do pracy, jeżeli w toku przeprowadzonych badań ogólnych nie stwierdzono przeciwwskazań. Orzeczenie to w terminie 14 dni powinno być zastąpione właściwym orzeczeniem o wyniku badań kontrolnych.

3. W razie stwierdzenia dalszej niezdolności do pracy na dotychczasowym stanowisku właściwy zakład służby zdrowia postępuje zgodnie z przepisami w sprawie orzekania o czasowej niezdolności do pracy.

§ 11. Zakład pracy nie dopuszcza do pracy pracownika podlegającego badaniu profilaktycznemu, który nie przedstawi zaświadczenia o braku przeciwwskazań do zatrudnienia na określonym stanowisku.

§ 12. 1. W razie stwierdzenia u pracownika w wyniku badań profilaktycznych objawów powstawania choroby zawodowej (podejrzenia o chorobę zawodową), zakład służby zdrowia właściwy w myśl § 2 postępuje zgodnie z przepisami dotyczącymi chorób zawodowych.

2. Zakład służby zdrowia właściwy w myśl § 2, który w związku z przeprowadzonymi badaniami okresowymi lub kontrolnymi stwierdził przeciwwskazania trwałe lub czasowe do pracy na dotychczasowym stanowisku, zawiadamia o tym zakład pracy.

§ 13. Wyniki badań profilaktycznych powinny być wpisane do dokumentacji lekarskiej prowadzonej i przechowywanej przez zakład służby zdrowia właściwy w myśl § 2.

§ 14. Zakłady pracy, w których pracownicy podlegają badaniom profilaktycznym, są obowiązane współdziałać z zakładami służby zdrowia właściwymi w myśl § 2, a w szczególności:

- 1) kierować na te badania kandydatów do pracy i pracowników objętych tymi badaniami,
- 2) prowadzić karty kontrolne badań okresowych i kontrolnych poszczególnych pracowników podlegających tym badaniam,
- 3) zawiadamiać pracowników o terminach badań okresowych i kontrolnych oraz spowodować, aby zgłaszali się oni na te badania w wyznaczonych terminach,
- 4) zawiadamiać zakład służby zdrowia właściwy w myśl § 2 o sposobie realizacji zaleceń lekarskich,
- 5) prowadzić i przechowywać dokumentację zawierającą orzeczenia wydane w wyniku przeprowadzonych badań zgodnie z wymaganiami dotyczącymi dokumentacji osobowej.

§ 15. Przepisy o badaniach profilaktycznych nie dotyczą kandydatów do pracy i pracowników:

- 1) zatrudnionych na polskich statkach morskich,
- 2) dla których w myśl obowiązujących przepisów uzyskanie odpowiedniego orzeczenia lekarskiego jest warunkiem nabycia lub posiadania uprawnień do wykonywania określonego zawodu lub czynności bądź jest niezbędne ze względów sanitarno-epidemiologicznych.

§ 16. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 kwietnia 1959 r. w sprawie wstępnych i okresowych badań lekarskich młodocianych zatrudnionych w zakładach pracy (Dz. U. Nr 30, poz. 180),
- 2) rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 22 kwietnia 1968 r. w sprawie lekarskich badań profilaktycznych pracowników (Dz. U. Nr 14, poz. 88),
- 3) zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 2 sierpnia 1968 r. w sprawie wykazu czynników szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych (Monitor Polski Nr 39, poz. 277),
- 4) § 4 i 5 zarządzenia Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 7 lipca 1972 r. w sprawie trybu przyjmowania do pracy oraz wstępnych badań lekarskich pracowników (Monitor Polski Nr 40, poz. 221).

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1975 r.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej: *M. Śliwiński*